

Кримінальне право і кримінологія;
Кримінально-виконавче право, правоохоронна діяльність

УДК 343.13

Патюк Світлана Олександрівна

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства*

*Факультет міжнародних відносин
Національний авіаційний університет*

Патюк Светлана Александровна

*кандидат юридических наук,
доцент кафедры международного права и сравнительного правоведения*

*Факультет международных отношений
Национальный авиационный университет*

Patiuk Svitlana

*Candidate of Law Sciences (PhD),
Associate Professor of the Department of International and Comparative Law*

Faculty of international relations

National Aviation University

**ДЕФІНІЦІЇ КАТЕГОРІЙ МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ДЕФИНИЦИИ КАТЕГОРИЙ ЦЕЛЬ И ЗАДАЧИ УГОЛОВНОГО
ПРОИЗВОДСТВА В СОВРЕМЕННОМ УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ
DEFINITIONS OF CATEGORIES PURPOSE AND TASKS OF
CRIMINAL PROCEEDINGS IN THE MODERN CRIMINAL PROCESS**

Анотація. У статті «Дефініції категорій мета та завдання кримінального провадження в сучасному кримінальному процесі» проаналізовані правові норми і положення доктринальних концепцій для

визначення цілі та завдань кримінального провадження. Автором сформульовано висновки та узагальнення проте, що оскільки кримінальне провадження є сферою державної діяльності, воно залежить від спрямування політичного курсу держави, зміни державної політики, що завжди приводить до зміни ідеології кримінального процесу взагалі, а зокрема, до трансформації цілі та завдань кримінального провадження. Ціль і завдання кримінального провадження залежать від історичної форми кримінального процесу, загальною ознакою якої є співвідношення свободи (інтересів) особистості і держави, виражене в процесуальному положенні основних учасників процесу. В якості цілі кримінального процесу більшості країн, в яких превалює змагальність кримінального судочинства, кримінально-процесуальне законодавство та доктрина визначають розв'язання спору (конфлікту) між державою та обвинуваченим, який виникає внаслідок вчинення злочину. В якості цілі кримінального провадження в сучасній теорії кримінального процесу запропоновано вважати захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень під час врегулювання кримінально-правових конфліктів, які виникають внаслідок цих правопорушень. Ціль в кримінальному процесі визначає постановку завдань і являє собою граничний висновок із суми всіх реалізованих завдань. Завдання кримінального провадження слід визначати з урахуванням функціонального призначення суб'єктів кримінального провадження, а тому завдання – це виконання свого обов'язку учасником кримінального провадження, який визначається його функціональним призначенням, заснованим на принципі змагальності сторін.

Ключові слова: завдання кримінального провадження, загальносоціальне завдання, загальні завдання кримінального процесу, окремі завдання кримінального процесу, мета кримінального провадження.

Аннотация. В статье "Дефиниции категорий цель и задачи уголовного производства в современном уголовном процессе" проанализированы правовые нормы и положения доктринальных концепций для определения цели и задач уголовного производства. Автором сформулированы выводы и обобщения о том, что поскольку уголовное производство является сферой государственной деятельности, оно зависит от направления политического курса государства, изменения государственной политики, что всегда приводит к изменению идеологии уголовного процесса в целом, и в том числе, к трансформации цели и задач уголовного производства. Цель и задачи уголовного производства зависят от исторической формы уголовного процесса, общим признаком которой является соотношение свободы (интересов) личности и государства, выраженное в процессуальном положении основных участников процесса. В качестве цели уголовного процесса большинства стран, в которых превалирует состязательность уголовного судопроизводства, уголовно-процессуальное законодательство и доктрина определяют разрешение спора (конфликта) между государством и обвиняемым, возникающего вследствие совершения преступления. В качестве цели уголовного производства в современной теории уголовного процесса предложено считать защиту личности, общества и государства от уголовных правонарушений при урегулировании уголовно-правовых конфликтов, возникающих в результате этих правонарушений. Цель в уголовном процессе определяет постановку задач и представляет собой предельный вывод из суммы всех реализуемых задач.

Задачу уголовного производства следует определять с учетом функционального назначения субъектов уголовного производства, а потому задача – это выполнение своей обязанности участником уголовного производства, который определяется его функциональным назначением, основанным на принципе состязательности сторон.

Ключевые слова: задачи уголовного производства, общесоциальная задача, общие задачи уголовного процесса, отдельные задачи уголовного процесса, цель уголовного производства.

Summary. "Definitions of categories, the goal and objectives of criminal proceedings in modern criminal proceedings" analysed the legal norms and provisions of doctrinal concepts to determine the goals and objectives of criminal proceedings. The author formulated conclusions and generalizations that since criminal proceedings are a sphere of state activity, it depends on the direction of the political course of the state, changes in state policy, which always leads to a change in the ideology of the criminal process as a whole, including the transformation of goals and objectives criminal proceedings. The purpose and objectives of criminal proceedings depend on the historical form of the criminal process, a common feature of which is the ratio of freedom (interests) of the individual and the state, expressed in the procedural position of the main participants in the process. Criminal procedure legislation and doctrine define the resolution of a dispute (conflict) between the state and the accused arising as a result of the commission of a crime as the goal of the criminal process in most countries in which the adversarial nature of criminal proceedings prevails. As the goal of criminal proceedings in the modern theory of criminal procedure, it is proposed to consider the protection of the individual, society and the state from criminal offences in the settlement of criminal-legal conflicts arising as a result of these offences. The goal in the criminal process determines the setting of tasks and represents the ultimate conclusion from the sum of all the tasks being implemented. The task of criminal proceedings should be determined taking into account the functional purpose of the subjects of criminal proceedings, and therefore the task is the fulfilment of his duty by a participant in criminal proceedings, which is determined by his functional purpose, based on the principle of competition of the parties.

Key words: *tasks of criminal production, social-wide task, general tasks of criminal procedure, separate tasks of criminal procedure, purpose of criminal production.*

Постановка проблеми. Будь-яка діяльність завжди має свою мету (ціль) та завдання, які має бути досягнуто та вирішено під час цієї діяльності. Досягнення цілі кримінального провадження та вирішення його завдань, дають змогу констатувати про законність засобів досягнення такого результату та ефективність кримінального провадження в цілому. З моменту прийняття нового Кримінального процесуального кодексу стосовно визначення завдань кримінального процесу вчені в багатьох випадках обмежувалися посиланням на норму закону. А з моменту законодавчого запровадження терміну «кримінальне провадження», дослідники майже не опікувались доктринальними положеннями про ціль та завдання кримінального провадження. Законодавець ні в КПК 1960 р., ні в КПК 2012 р. не визначив ціль кримінального провадження взагалі, обмежуючись вказівкою на його завдання. Питання щодо цілі та завдань в доктрині кримінального процесу завжди мали спірний характер. **Мета** даної статті полягає у теоретичному визначенні цілі кримінального провадження, що обумовлює та спрямовує конкретні завдання кримінального провадження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі визначення мети й завдань кримінального процесу присвячено значну кількість наукових робіт таких учених-процесуалістів, як П.С. Елькінд [1], М. А. Чельцов-Бебутов [2], Л.Є. Володимиров [3], І.Я. Фойницький [4], М.А. Погорецький [5], В.М. Тertiшник [6] та інших.

У наукових працях деякі вчені ці поняття взагалі не відокремлювали одне від одного (П.С. Елькінд) [1], інші вважали за ціль кримінального процесу: боротьбу зі злочинністю (М.А. Чельцов-Бебутов) [2]; покарання злочинців (Л.Є. Володимиров) [3]; досягнення істини (І.Я. Фойницький) [4];

вирішення соціального конфлікту (М.А. Погорецький) [5]; захист прав і законних інтересів особи (В. М. Тертишник) [6].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Законодавець ні в КПК 1960 р., ні в КПК 2012 р. не визначив ціль кримінального провадження взагалі, обмежуючись вказівкою на його завдання. Питання щодо цілі та завдань в доктрині кримінального процесу завжди мали спірний характер. **Мета** даної статті полягає у теоретичному визначенні цілі кримінального провадження, що обумовлює та спрямовує конкретні завдання кримінального провадження.

Виклад основного матеріалу. В Україні відбуваються кардинальні зміни в політичній, економічній, соціальній сферах суспільного життя. Основні положення, які покладені в основу таких змін були закріплені ще в 1996 році в Конституції України, а саме: Україна є правовою державою, яка виходить із пріоритету загальнолюдських цінностей над класовими інтересами, що було притаманно радянській правовій системі; визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканості і безпеки найвищою соціальною цінністю; визначення в якості змісту і спрямованості діяльності держави прав і свобод людини і їх гарантій.

Зазначені переорієнтування не могли не торкнутися сфери кримінального процесу, як галузі права, якому найбільш притаманне втручання в сферу особистих прав людини, серед яких право на свободу та особисту недоторканність та повагу до людської гідності. Кримінальний процес – це галузь права, норми якої регулюють порядок провадження у кримінальних справах. Загальновизнаним є те, що кримінальний процес – це врегульована нормами кримінально-процесуального права діяльність органів дізнання, слідчого, прокурора, судді та суду з розкриття злочинів, викриття й покарання винних і недопущення покарання невинуватих; це система правовідносин, що виникає під час такої діяльності зазначених органів один з одним, а також громадянами, посадовими особами й

установами, підприємствами, трудовими колективами, що залучені до сфери кримінально-процесуальної діяльності [7, с. 11].

Будь-яка діяльність завжди має свою мету та завдання, які має бути досягнуто та вирішено під час цієї діяльності. Досягнення законодавчо визначеної мети кримінального процесу та вирішення завдань, які поставлені перед кримінально-процесуальною діяльністю, дають змогу констатувати про законність засобів такого результату та ефективність кримінального провадження загалом.

Законодавче визначення завдань кримінального провадження вимагає від учасників кримінального провадження корегування поведінки учасника кримінальних процесуальних правовідносин із врахуванням поставлених перед ними завдань кримінального провадження. Наукове обґрунтування вирішення питання щодо встановлення завдань кримінального провадження має здійснюватися з урахуванням державної політики у сфері кримінальної юстиції, стану правозастосовної діяльності у цій сфері на сучасному етапі, дослідження рівня її ефективності [8] Таким чином, обґрунтовано сформульовані основні теоретичні дефініції про завдання кримінального провадження позитивно впливають на свідомість правозастосовувачів, сприяють реалізації режиму законності під час виконання кримінальних процесуальних функцій.

В.М. Трофименко зазначає, що в науці кримінального процесу поняття «кримінальний процес» та «кримінальне судочинство» використовуються як синоніми. При цьому поняття «кримінальний процес», будучи достатньо ґрунтовно розробленим на доктринальному рівні, не використовується в КПК України. Але при цьому означає врегульовану нормами кримінального процесуального законодавства діяльність оперативних підрозділів, слідчого, керівника органу досудового розслідування, прокурора, слідчого судді та суду, яка ґрунтується на передбачених законом засадах, по виявленню ознак складу кримінального

правопорушення, досудовому розслідуванню, судовому розгляду та вирішенню кримінальних справ, спрямована на виконання завдань кримінального провадження [9].

Слід зауважити, що обмеження кримінального процесу (кримінального провадження) лише діяльністю компетентних органів не враховує того, що у сферу кримінальних процесуальних відносин залучається значна кількість інших суб'єктів, які мають різноманітний процесуальний статус, в залежності від виду процесуальної функції та обсягу прав та обов'язків. Такими суб'єктами можуть бути підозрюваний, обвинувачений, потерпілий, свідок, цивільний позивач, цивільний відповідач та ін. Безумовно діяльність державних органів та посадових осіб з функцією обвинувачення та правосуддя є визначальною, без їх діяльності кримінального провадження не може бути взагалі.

Термін «кримінальне провадження» свою легалізацію отримав шляхом закріплення у ст. 3 КПК України, яка фактично трактує його як досудове розслідування і судове провадження, процесуальні дії у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність. Отже, ідеться про кримінальну процесуальну діяльність учасників кримінального провадження та суду від моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, охоплюючи фактично всі стадії кримінального процесу, включаючи всі процесуальні дії, що виникають у зв'язку із вчиненням кримінального правопорушення.

Таким чином, вважаємо, що завдання кримінального провадження слід визначати з урахуванням функціонального призначення суб'єктів кримінального провадження, а тому завдання – це виконання свого обов'язку учасником кримінального судочинства, який визначається його функціональним призначенням, заснованим на принципі змагальності сторін.

Ціль кримінального судочинства внаслідок об'єктивних або суб'єктивних причин може бути недосягнутою, наприклад, коли злочин не розкрито. А завдання судочинства повинні бути виконані в будь-якому випадку, тобто повинні бути здійсненні всі необхідні процесуальні дії відносно конкретного випадку вчинення кримінального правопорушення, який потребує вирішення питання про застосування норм кримінального права.

Відповідно до семантичного значення і визначень понять, що існують у філософії та психології, завдання, на відміну від цілі як бажаного результату, є вимога, проблема, що вимагає вирішення. Завдання завжди конкретні. Серед інших елементів вони містять шукане, невідоме. І якщо визнати ціллю кримінального процесу захист особистості і суспільства, то завдання кримінального процесу можуть бути розкриті через функціональне призначення органів. Ціль кримінального процесу досягається шляхом вирішення конкретних завдань, покладених на конкретний орган (суд, прокуратуру, слідчого тощо). Іншими словами, завдання цих органів у цьому розумінні виступають як засоби досягнення цілі. Це відповідає загальнофілософській посилці: виконання завдань означає досягнення цілі.

Саме таким чином, слід розмежувати цілі і завдання сторін у кримінальному провадженні, а також суду. Так, завдання кримінального переслідування складається в наступному: сторона обвинувачення повинна приймати передбачені кримінальним процесуальним законом заходи, спрямовані на досягнення цілі, яка стоїть перед нею. Тобто повинні бути встановленими подія злочину, викрита особа, яка вчинила цей злочин, висунута підозра та обвинувачення стосовно цієї особи тощо.

Ці заходи складаються у вирішенні питання про провадження досудового розслідування, направленні обвинувального акту до суду або закриття кримінального провадження у встановлених КПК випадках.

Завданням сторони захисту є надання підозрюваному або обвинуваченому юридичної допомоги під час кримінального провадження. Завдання суду складається у створенні необхідних умов для виконання сторонами їх процесуальних обов'язків та реалізації ними своїх процесуальних прав, а також у вирішенні конкретного кримінально-правового спору пі час судового розгляду і вирішенні інших питань, пов'язаних із судовим провадженням і віднесеним до його компетенції.

Крім того, КПК України містить окремий розділ ІХ «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження», який врегульовує загальні засади міжнародного співробітництва, міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція), кримінального провадження у порядку перейняття, визнання та виконання вироків іноземних судів та передання засуджених осіб. При цьому метою діяльності уповноважених на міжнародне співробітництво органів, КПК України визначає надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироків. При цьому спільним завдання органів, залучених до міжнародного співробітництва вважається боротьба із злочинністю, у тому числі транснаціональною злочинністю.

Різноманіття завдань кримінального судочинства відображає їх класифікація. Класифікаційними критеріями систематизації завдань можуть виступати їх масштабність, соціальна значимість, спосіб нормативного закріплення і місце в структурі процесуальної діяльності.

Таким чином, Завдання кримінального провадження які сформульовано в ст. 2 КПК України є загальними для всього кримінального

провадження, оскільки існують завдання, що притаманні певним стадіям кримінального провадження, сторонам кримінального провадження тощо.

У завданнях знаходить відображення соціальне замовлення суспільства. Вони є надійним орієнтиром для слідчо-судових працівників і всіх інших осіб, яких задіяно у сфері кримінального судочинства та без яких неможлива ефективна кримінально-процесуальна діяльність [10, с. 30].

На наш погляд, захист особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень – це загальносоціальне завдання, яке сформульовано на рівні Конституції України, Кримінального кодексу України, завданням якого є правове забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру й безпеки людства, а також запобігання злочинам, і не потребує безпосередньої вказівки у кримінальному процесуальному законодавстві.

Уважаємо, що загальним завданням кримінального процесу є забезпечення прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження. Це означає, що кримінальне судочинство покликане гарантувати всім його учасникам створення належних умов для повної і безперешкодної реалізації їх законних прав та інтересів, у тому числі і їх спеціальних прав як учасників кримінального судочинства. Саме це завдання має бути реалізовано на кожній стадії кримінального провадження.

Як загальні завдання також можна визначити забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду. Стосовно вказівки на те, щоб під час такого провадження кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження було застосовано

належну правову процедуру, то вважаємо це не завданням кримінального процесу, а умовами реалізації завдань.

Завдання кримінального провадження нормативно закріплюються в законі, але досягаються під час процесуальної діяльності. Ціллю кримінально-процесуальної діяльності є певний ідеальний стан суспільних відносин в сфері предмета регулювання кримінально-процесуального права.

Кримінально-процесуальні кодифіковані акти багатьох держав не містять норм, які вказують на цілі та завдання галузі, процесуальної діяльності або її окремих етапів. Але така відсутність не означає відсутність цілей або завдань, які притаманні кримінальному судочинству.

Наприклад, французькі вчені детально не описують ціль кримінального процесу, обмежуючись вельми загальними характеристиками публічно-позовного провадження, спрямованого на:

- 1) встановлення злочинів, виявлення і засудження осіб, винних у їх вчиненні;
- 2) відшкодування завданої потерпілому шкоди;
- 3) захист суспільства і приватних осіб від злочинів;
- 4) соціальний захист обвинувачених (як спільна ціль суду, прокуратури та адвокатури) [11, с. 294-296, 311, 331-333].

Закон про кримінальний процес Норвегії також не містить вказівки ані на ціль самого акту, ані на ціль процесу як діяльності в цілому, але містить вказівку на ціль одного з етапів: ціль розслідування складається в тому, щоб слугувати підготовчою частиною судового розгляду справи.

Якщо певна особа знаходиться під підозрою, розслідування повинно прагнути до пошуку доказів як проти неї, так і доказів, які її виправдовують. Розслідування повинно відбуватись максимально швидко і так, щоб ніхто не був без зайвої потреби підданий підозрі або будь-кому було спричинено неспокій [12].

Акт про кримінальне переслідування Угорщини наводить наступне формулювання: органи розслідування повинні вжити всі необхідні заходи, щоб встановити відповідальних за злочини осіб для притягнення їх до відповідальності за скоєні діяння [13, с. 92].

У вказаних нормах окрім функції розслідування зазначені цілі цієї стадії: досягти об'єктивності під час судочинства, притягти до процесу всіх причетних осіб, виключити із процесу непричетних осіб.

Цікавим в цьому розрізі є рішення Європейського суду з прав людини у справі «Цоньо Цонев проти Болгарії» (заява № 35623/11), де фактично ЄСПЛ зазначив, що адміністративне та кримінальне провадження по суті переслідували ту саму мету, а саме – покарання за соціально неприйнятну поведінку заявника в контексті сварки.

Таким чином, співвідношення понять «ціль кримінального процесу» і «завдання кримінального процесу» слід розглядати як результат кримінальної процесуальної діяльності та засоби досягнення цього результату.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. З огляду на вищезазначене, вважаємо, що ціль кримінального судочинства можна визначити тільки за допомогою двох концепцій – визнання пріоритетності захисту прав осіб, які залучаються до кримінального провадження і з урахуванням принципу змагальності. Тобто під ціллю кримінального судочинства слід розуміти розв'язання уповноваженими на кримінальне провадження особами питання про наявність кримінального правового конфлікту, що виник у зв'язку із завданням кримінальним правопорушенням шкоди особі, суспільству та державі та його вирішення у разі наявності із дотриманням забезпечення принципу розумності строків та права особи на неупереджений та справедливий судовий розгляд.

Завдання ж кримінального процесу слід визначати з урахуванням функціонального призначення суб'єктів кримінального провадження, а тому завдання – це виконання свого обов'язку учасником кримінального процесу, який визначається його функціональним призначенням, заснованим на принципі змагальності сторін. Розвиток та популяризація сучасних досліджень у згаданому напрямку мають привести до упорядкування кримінального процесуального законодавства з метою формування єдиної цілі кримінального провадження на досягнення якою мають бути спрямовані, як загальні та спеціальні завдання кримінального провадження.

Література

1. Элькин П.С. Цели и средства их достижения в советском уголовно-процессуальном праве. Ленинград. Изд-во Ленингр. ун-та, 1976. 143 с.
2. Чельцов-Бebutov М.А. Курс уголовно-процессуального права. Санкт-Петербург: Изд-во "Альфа", Изд-во "Равена", 1995. 846 с.
3. Владимир Л. Е. Учение об уголовных доказательствах. Тула: Автограф, 2000 (1909 г.). URL: https://royallib.com/book/vladimirov_leonid/uchenie_ob_ugolovnih_dokazatelstvah.html (дата звернення 08.11.2021).
4. Фойницкий И.Я. Курс уголовного судопроизводства. в 2 томах. Санкт-Петербург: Издательство «Альфа», 1996. Т.1. 552 с. URL: [https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Фойницкий_И.Я._Курс_уголовного_судопроизводства_\(том_1,_1912_год\)_01.djvu&page=3](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Фойницкий_И.Я._Курс_уголовного_судопроизводства_(том_1,_1912_год)_01.djvu&page=3) (дата звернення 03.11.2021).
5. Погорецкий М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: монографія. Харків: Arcis, ЛТД, 2007. 576 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/UP/POGORECKIY_2007.pdf (дата звернення 08.11.2021).

6. Тертишник В.М. Кримінально-процесуальне право України. Підручник. 5-те вид, доп. і переробл. Київ: А.С.К., 2007. 848 с.
7. Удалова Л.Д. Кримінальний процес України: підручник. Київ: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2007. 352 с.
8. Рожнова В. В. Про передумови визначення завдань кримінального судочинства. *Правова система в умовах розвитку сучасної державно-правової дійсності: генезис та напрями вдосконалення*: матеріали наук.-практ. інтернет-конф. від 15.12.2011р. м. Київ. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=139%3A2011-12-07-16-56-02&catid=33%3A-5&Itemid=41&lang=ru (дата звернення 03.11.2021).
9. Трофименко В.М. Співвідношення понять «кримінальне судочинство» та «кримінальне провадження» за КПК України. *Актуальні проблеми доказування у кримінальному провадженні*: матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. 27 листопада 2013 р., м. Одеса, 2013. С. 25–29. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/5099> (дата звернення 03.11.2021).
10. Зажицкий В. И. О направлении совершенствования уголовно-процессуального кодекса Российской Федерации. *Государство и право*. 2004. № 4. С. 28–34.
11. Гуценко К.Ф., Головки Л.В., Филимонов Б.А. Уголовный процесс западных государств под ред. К. Ф. Гуценко. М.: ИКД «Зеркало-М», 2002. 405 с.
12. Закон про судочинство у кримінальних справах (закон про кримінальний процес) Норвегії від 22.05.1981 р. №25. Printed for Norwegian Ministry of Foreign Affairs. Oslo, 1998; (із поправками, внесеними Актом від 17.07.1998 р. №56). URL: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-05-22-25> (дата звернення 04.11.21)

13. Csaba Fenyvesy. Coercive Conduct in Criminal Procedures 1972 p. (The Subjects of Secondary Victimization). *Acta juridica Hungarica*. Hungarian journal of legal studies. 2003. Vol. 44. Nos 1-2. P. 89-98. URL: <http://real.mtak.hu/46547/1/ajur.44.2003.1-2.5.pdf> (дата звернення 04.11.2021).

References

1. Elkind P.S. *Tseli i sredstva ikh dostizheniya v sovetskom ugovno-protsessualnom prave*. Leningrad. Izd-vo Leningr. un-ta, 1976. 143 s.
2. Cheltsov-Bebutov M.A. *Kurs ugovno-protsessualnogo prava*. Sankt-Peterburg: Izd-vo "Alfa", Izd-vo "Ravena", 1995. 846 s.
3. Vladimirov L. Ye. *Uchenie ob ugovnykh dokazatelstvakh*. Tula: Avtograf, 2000 (1909 g.). URL: https://royallib.com/book/vladimirov_leonid/uchenie_ob_ugolovnih_dokazatelstvakh.html (data zvernennya 08.11.2021).
4. Foynitskiy I.Ya. *Kurs ugovnogo sudoproizvodstva. v 2 tomakh*. Sankt-Peterburg: Izdatelstvo «Alfa», 1996. T.1. 552 s. URL: [https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Foynitskiy_I.Ya._-_Kurs_ugolovnogogo_sudoproizvodstva_\(tom_1,_1912_god\)_01.djvu&page=3](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Foynitskiy_I.Ya._-_Kurs_ugolovnogogo_sudoproizvodstva_(tom_1,_1912_god)_01.djvu&page=3) (data zvernennya 03.11.2021).
5. Poghoreckiy M.A. *Funkcionaljne pryznachennja operatyvno-rozshukovoji dijajnosti u kryminaljnomu procesi: monohrafija*. Xarkiv: Arsis, LTD, 2007. 576 s. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/UP/POGORECKIY_2007.pdf (data zvernennja 08.11.2021).
6. Tertyshnyk V.M. *Kryminaljno-procesualjne pravo Ukrainy. Pidruchnyk. 5-te vyd, dop. i pererobl*. Kyjiv: A.S.K., 2007. 848 s.
7. Udalova L.D. *Kryminal'nyy protses: pidruchnyk*. Kyjiv: Vyd. PALYVODA A.V., 2007. 352 s.

8. Rozhnova V. V. Pro peredumovy vyznachennja zavdanj kryminaljnogho sudochynstva. Pravova systema v umovakh rozvytku suchasnoji derzhavno-pravovoji dijsnosti: ghenezys ta naprjamy vdoskonalennja: materialy nauk.-prakt. internet-konf. vid 15.12.2011r. m. Kyjiv. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=139%3A2011-12-07-16-56-02&catid=33%3A-5&Itemid=41&lang=ru (data zvernennja 03.11.2021).
9. Trofymenko V.M. Spivvidnoshennja ponjatj «kryminaljne sudochynstvo» ta «kryminaljne provadzhennja» za KPK Ukrainy. Aktualjni problemy dokazuvannja u kryminaljnomu provadzhenni: materialy Vseukr. nauk.-prakt. Internet-konf. 27 lystopadu 2013 r., m. Odesa, 2013. S. 25–29. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/5099> (data zvernennja 03.11.2021).
10. Zazhitskiy V. I. O napravlenii sovershenstvovaniya ugovolno-protssesualnogo kodeksa Rossiyskoy Federatsii. Gosudarstvo i pravo. 2004. No 4. S. 28–34.
11. Gutsenko K.F., Golovko L.V., Filimonov B.A. Ugolovnyy protsess zapadnykh gosudarstv pod red. K. F. Gutsenko. M.: IKD «Zerkalo-M», 2002. 405 s.
12. Zakon pro sudochynstvo u kryminaljnykh spravakh (zakon pro kryminaljnyj proces) Norveghiji vid 22.05.1981 r. #25. Printed for Norwegian Ministiy of Foreign Affairs. Oslo, 1998; (iz popravkamy, vnesenymy Aktom vid 17.07.1998 r. #56). URL: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-05-22-25> (data zvernennja 04.11.21)
13. Csaba Fenyvesy. Coercive Conduct in Criminal Procedures 1972 r. (The Subjects of Secondary Victimization). Acta juridica Hungarica. Hungarian journal of legal studies. 2003. Vol. 44. Nos 1-2. P. 89-98. URL: <http://real.mtak.hu/46547/1/ajur.44.2003.1-2.5.pdf> (data zvernennja 04.11.2021).